

Politik for landdistrikterne

Visioner og mål

2015

Forslag

Tekst med rødt foreslås fjernet, med grønt foreslås tilføjet

Indhold

Baggrund	3
Visioner og fremtidsbilleder	4
1. Kommunen og de mindre bysamfund skal trække på samme hammel	6
2. Offentlige kerneydelser skal være med til at sikre landsbyernes og landdistrikternes fortsatte udvikling	7
3. Lokale initiativer med kommunal opbakning	8
4. Attraktive byggemuligheder for boliger og erhverv i de mindre bysamfund	9
5. Let adgang til naturoplevelser og det åbne land	10
6. De enkelte bysamfunds positive særpræg skal videreudvikles	11
7. Den kollektive trafik skal medvirke til, at landsbyerne ikke isoleres	12
8. Markedsføring	13

Baggrund

Indledende bemærkninger

Hermed foreligger byrådets politik for landdistrikterne i Herning Kommune. Politikken er en revidering af den "Politik for Landdistrikterne", som det daværende byråd vedtog i september 2007.

Landdistriktspolitikken er udarbejdet på baggrund af et forslag fra Landsbykontaktudvalget i Herning Kommune.

I tilknytning til landdistriktspolitikken udarbejdes der løbende handlingsplaner.

Byrådets målsætninger

I det politiske arbejdsgrundlag for byrådet for Herning kommune for 2014-17 nævnes at Herning by er – og skal være – lokomotivet i Herning Kommune. Uden et stærkt lokomotiv flytter toget sig ikke fremad.

Men lokomotivet skal have nogle velfungerende vogne at køre sammen med. Derfor er det af afgørende vigtighed, at både forstæder, centerbyer og de mindre lokalsamfund i kommunen er driftige og initiativrige. De større og mindre lokalsamfund uden for selve

Herning by skal fortsat styrkes og være livskraftige alternativer til at bosætte sig i Herning by og give væsentlige bidrag til mangfoldigheden i kommunen.

Landdistrikterne

I Herning kommune bor omkring 22.000 af borgerne i landdistrikterne, som i denne sammenhæng skal forstås som lokalsamfund med op til ca. 1.000 indbyggere og de tilhørende landdistrikter. Det svarer til en fjerdedel af kommunens samlede indbyggertal.

Visioner og fremtidsbilleder

Landdistrikterne er en vigtig ressource

Landdistrikterne og landsbyerne er vigtige ressourcer for Herning Kommune. Som den natur, der er med til at give kommunen identitet. Som bosætningsområde. Som hjemsted for landbrug, skovbrug og en række mindre virksomheder. Som udflugtsmål for både kommunens egne borgere og turister fra nær og fjern. Derfor er både byrådet og de mange landsbyer hver for sig og i fællesskab optaget af at sikre udvikling – og undgå afvikling – af landdistrikterne.

Livskraftige alternativer til de større byer

Landsbyerne er livskraftige alternativer til de større byer i kommunen og i nabokommunerne. Aktive borgere skaber liv og glade dage omkring idræts- og kulturaktiviteter. Kommunen tilstræber, at de nødvendige kerneydelser og rammer for udfoldelsesmulighederne er til stede eller inden for rækkevidde. Befolkningstætheden i landdistrikterne gør, at der ikke alle steder vil kunne forventes busbetjening på alle ønskede tidspunkter. Her vil skal alternativer til busbetjening derfor kunne overvejes, så tilbuddene i Herning og de større byer også kan benyttes i f.eks. aftentimerne.

Hver by har sit særpræg. Samtidig udnytter alle byerne den lette adgang til de nærliggende naturoplevelser.

Spændende muligheder for både bosætning og erhverv i de enkelte bysamfund

I de nye udstykninger arbejdes der med at gøre grundene så attraktive som muligt. Der er ikke bare tale om grunde til almindelige parcelhuse. Her er mulighed for i byen at bygge tæt på naturen. Her er boligområder, der henvender sig til folk med særlig interesse for enten golf, jagt, fiskeri eller sejlsads. Boligområderne er en del af det pågældende bysamfund. Der er ikke tale om at bygge boliger i det åbne land.

Der er selvfølgelig også mulighed for at starte egen virksomhed. I mange af byerne er der ledige erhvervsarealer. Også overflødige landbrugsbygninger bliver brugt til andre erhvervsformål.

De spændende muligheder for bosætning og erhverv er vigtige elementer i den udviklingsplan, der er udarbejdet for hver by.

Der er så dejligt ude på landet

Vi forstår at skønne på vores natur. Ikke mindst de karakteristiske hegn, vandløb og hedestrækninger, der hører egnen til. Vi værner om de værdifulde landskaber og kulturspor. En stadig større forståelse for landbo- og landskabskulturen præger kommunens borgere. Vi forstår både at beskytte og benytte de landskaber, vi er begyndt med. Vi arbejder for, at den sydlige del af kommunen omkring Skjern Å fortsat udvikles som nationalpark.

Også udenbys gæster får i stadig højere grad øjnene op på det åbne lands herligheder og det gode liv i landdistrikterne. Åturismen og landboturisme med tilhørende overnatningsmuligheder er vigtige trækplastre.

Indsatsområder

Visionerne og fremtidsbillederne for landdistrikterne er i det følgende konkretiseret i 8 hovedindsatsområder for det videre arbejde med forbedring af mulighederne i landdistrikterne i Herning kommune.

1

Kommunen og de mindre bysamfund skal trække på samme hammel

hammel

I fællesskab med landsbyerne vil vi arbejde for, at landsbyerne og landdistrikterne er attraktive, livskraftige alternativer til de større bysamfund.

Vi vil

- Lade Landsbykontaktudvalget fortsætte som et centralt omdrejningspunkt i samarbejdet mellem kommunen og lokalsamfundene i landdistrikterne.
- På det årlige budget afsætte en landdistriktspulje som fordeles mellem de borgerforeninger og lignende der er repræsenteret i landsbykontaktudvalget.
- I fællesskab med den enkelte by udarbejde en udviklingsplan for den pågældende by. Udviklingsplanen skal som udgangspunkt indeholde alle elementer, der er afgørende for byens videre udvikling. Landsbyernes værdier inkl. historien, kulturen og den omgivende natur skal fremhæves.
- Sætte fokus på nærdemokratiet for at sikre lokal indflydelse på beslutninger, der berører landsbyerne. Samtidig kan der gås nye veje i nærdemokratiet. Det kunne f.eks. være i form af en forudgående høring i forbindelse med udarbejdelse af planer/projekter, der vedrører landsbyen. Vi vil i planlægning og realisering af planer, som berører et bysamfund, altid søge brugerne og de lokale inddraget i processen.
- Opfordre landsbyerne til at indgå samarbejde og netværk mellem byerne, for at finde fælles løsninger på fælles problemstillinger og give grobund for nytænkning.
- **Understøtte, at der er gode mobil- og bredbåndsforbindelser i landområderne.**

2

Offentlige kerneydelser skal være med til at sikre landsbyernes og landdistrikternes fortsatte udvikling

Vi vil

Sikre at de skoler og daginstitutioner i landdistrikterne som har et fagligt og økonomisk forsvarligt fundament sikres gode udviklingsmuligheder.

- Efter konkret vurdering af behovet give mulighed for nye institutioner eller lignende.
- Give mulighed for tætte lokale samarbejder mellem f.eks. skole og daginstitutioner.
- I landsbyer uden daginstitutioner give mulighed for dagpleje primært i pasningsdistriktet nærområdet, også selvom det er i et andet pasningsdistrikt.
- Så vidt muligt give lokale muligheder for at låne biblioteksmaterialer.
- Medvirke til, at der bevares og etableres, plejehjem, seniorenede boliger, seniorboliger, bofællesskaber og lignende, hvor der er lokal interesse og behov for det.

3

Lokale initiativer med kommunal opbakning

Lokale initiativer skal sammen med den kommunale lydhørhed og opbakning sikre udviklingen i landsbyer og landdistrikter også inden for det kulturelle område. Sammenhold, initiativlyst og de mange aktiviteter er nogle af de største fordele ved at bo i landdistrikterne. Landsbyerne kan det meste selv, når vi støtter og bakker op.

Vi vil

- Tilstræbe, at der er samlings- og aktivitetssteder i landsbyer for alle aldersgrupper i landsbyer, hvor der er et tilstrækkeligt befolkningsunderlag.
- Yde støtte til etablering, **udvikling** og vedligeholdelse af de lokale samlings- og aktivitetssteder **blandt andet** gennem de afsatte puljer og støttemuligheder.
- Arbejde for at forsamlingshuse, missionshuse, haller, skoler og institutioner kan benyttes efter de lokale behov. Det gælder både lokaler og faciliteter.

4

Attraktive byggemuligheder for boliger og erhverv i de mindre

bysamfund de mindre bysamfund

Landsbyerne skal have attraktive og fleksible udviklingsmuligheder både hvad angår boliger og erhverv blandt andet for at medvirke til at fastholde befolkningsunderlaget for den offentlige og private service og aktivitet.

Vi vil

- Gennem planlægning give mulighed for, at der i landsbyerne er mulighed for mange spændende, attraktive og forskellige bygge- og bomuligheder, naturskønt beliggende boliger mv.
- **Undersøge mulighederne for udlæg af boligområder med tilknyttet tema, f.eks. golf, jagt, fiskeri og sejlsads.**
- Give mulighed for, at der i alle de større landsbyer kan være alternativer til den privatejede familiebolig, f.eks. lejeboliger, andelsboliger og kombinationsboliger, der kan bruges af både unge og ældre, forudsat at der er behov og lokal interesse herfor.
- Give mulighed for etablering af mindre virksomheder på velegnede arealer til erhverv i landsbyer hvor der vurderes at være behov og efterspørgsel.
- Gøre en særlig indsats for at få iværksættere til at benytte ledige landbrugsbygninger mm.
- Gennem vurdering af behov og efterspørgsel arbejde for, at det i landsbyer er muligt at erhverve en attraktiv, byggemodnet grund inden for kort tid.
- Udarbejde en rækkefølgeplan for den kommunale byggemodning i landsbyerne.

5

Let adgang til naturoplevelser og det åbne land

Naturen er en af de vigtigste attraktionsværdier ved at bo i landdistrikterne. Der er allerede mange lokale muligheder for friluftsliv og naturoplevelse, som vil kunne udbygges gennem en målrettet kommunal og statslig indsats.

Vi vil

- Arbejde for, at alle landsbyer skal have let og sikker adgang til de nærliggende naturoplevelser.
- Udpege landsbyer, der skal fungere som portaler til de mange naturoplevelser. F.eks. hvilke byer der skal være portal til **nationalparken omkring Skjern Å** de forskellige åer i kommunen.
- I det åbne land udpege de værdifulde landskaber og kulturmiljøer og opstille retningslinier, der kan sikre de værdifulde landskaber og kulturmiljøer.
- Arbejde for at Nationalparken omkring Skjern Å bliver en realitet.
- I arbejdet med turismen lægge øget vægt på at udnytte åerne **med fiskeri og sejlads**, skovene, hederne og landbokulturen, herunder med overnatningsmuligheder.

6

De enkelte bysamfunds positive særpræg skal videreudvikles

Landsbyernes værdier inkl. historien, kulturen og den omgivende natur skal fremhæves blandt andet i udviklingsplanerne. Landsbyerne skal give et godt førstehåndindtryk og fremstå så attraktive som muligt. Det er først og fremmest byens egen opgave - men der er også brug for, at vi som kommune hjælper til med byfornyelse og byforskønnelse.

Vi vil

- Bidrage, hvis der er behov og interesse for det lokalt, med mulighed for støtte til bygningsforbedring, byfornyelse, råd og vejledning.
- Give mulighed for, at det enkelte bysamfund efter eget ønske og på frivillig basis kan "overtage" vedligeholdelse af kommunale grønne områder, bygninger etc. mod til gengæld at få stillet et beløb, der matcher de tilsvarende kommunale driftsmidler, til rådighed. Sådanne aftaler tidsbegrænses og kan til en hver tid opsiges af de to parter.
- Arbejde aktivt på at sikre en velfungerende hastighedsdæmpning på gennemfartsvejene og på de dele af omfartsvejene, der berører bysamfundene.

7

Den kollektive trafik skal medvirke til, at landsbyerne ikke isoleres

Vi vil arbejde for, at landsbyerne har en rimelig betjening **også** med kollektiv trafik om aftenen og i weekenderne.

Vi vil

- Sikre **de unge** kollektive trafikforbindelser til uddannelsesinstitutioner, **ungdomsskoler mv. i kommunen**.
- Arbejde for at tilbuddene i Herning og i de andre bysamfund i kommunen skal kunne udnyttes, også selv om man ikke har en bil til rådighed.
- Arbejde med nytænkning af den kollektive trafik. For eksempel kan tilkaldemulighed overvejes, **eksempelvis "Midttur"**.
- Inddrage brugerne i planlægningen af den kollektive trafik.
- Øge information om den kollektive trafik og på den måde medvirke til, at alle – også potentielle kunder - er bevidst om mulighederne for at bruge de kollektive forbindelser.

8

Markedsføring

Landdistrikterne og landsbyerne skal markedsføres samlet – som bosætningsområder, som erhvervsområder og som turistområder.

Vi vil

- Markedsføre landsbyerne på Herning kommunes hjemmeside gennem en landsbyportal, der fremhæver de mange tilbud og muligheder for bosætning m.m. i landsbyer og landdistrikter. Her skal der blandt andet være mulighed for på kort at se, hvor byggemulighederne og byggegrundene ligger.
- Fra kommunens hjemmeside via landsbyportalen oprette links til de enkelte bysamfunds lokale hjemmesider.
- Promovere byggegrunde i landsbyerne. Vi vil også **overveje at** lave regelmæssig annoncering af byggegrunde i de mindre byer i aviser og andre medier.
- Undersøge mulighederne for at opstille informationstavler med oplysninger om attraktioner, overnatningsmuligheder mv. i relevante landsbyer.
- **Overveje, Aktivt arbejde for** hvordan landsbyer og landdistrikter får større bevågenhed i hele den kommunale administration.